

Název příspěvku

Uchazeči o studium učitelství pro mateřské školy a 1. stupeň základní školy: průběžné výsledky (Prospective students of primary and preprimary school teacher education: continuous findings)

Klíčová slova v ČJ

studenti učitelství, profesní příprava, profesní vidění, primární vzdělávání, preprimární vzdělávání

Klíčová slova v AJ

pre-service teacher education, professional vision, primary education, preprimary education

Cíle v ČJ

Cílem příspěvku je představit průběžné výsledky výzkumného šetření, jež dlouhodobě hledá odpověď na otázku, jací jsou současní uchazeči o studium v oborech Učitelství pro mateřské školy a Učitelství pro 1. stupeň základní školy na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Specificky jsou analyzována data vztahující se k jejich osobní historii, k jejich aspiraci z hlediska studia a budoucího povolání a také jejich prekoncepty vztahující se k profesi učitelství (k edukačním procesům, aktérům či podmínkám).

Teoretická východiska v ČJ

Realizovaný výzkum spadá do proudu výzkumu profesionalismu, profesního vzdělávání a profesního rozvoje. Specificky je jeho předmětem fáze získávání (atraktivování) zájemců o učitelskou profesi a zjišťování jejich charakteristik, včetně diagnostiky předpokladů pro studium učitelství na preprimárním a primárním stupni vzdělávání a také předpokladů pro výkon učitelské profese. Studie zastihuje příslušníky profese v rané fázi profesního rozvoje, v situaci proměny či přechodu od role žáka (a žákovského vidění a pojetí edukace) k roli (a perspektivě) učitele. Výzkum lze chápat jako přípravu pro budoucí zkoumání subjektivních (naivních) teorií uchazečů o studium učitelství týkajících se edukačních procesů, kurikula, aktérů vzdělávání apod.

Metodologie v ČJ

V uplynulých dvou letech bylo realizováno dotazníkové šetření mezi studenty nastupujícími do prvního semestru studia oborů Učitelství pro MŠ a Učitelství pro 1.

stupeň ZŠ. Použitý nástroj umožnil sběr jak kvantitativních dat analyzovaných technikami deskriptivní statistiky, tak dat kvalitativních, k jejichž analýze byly použity postupy obsahové analýzy výpovědí z otevřených položek. Zároveň příspěvek čerpá z dat získaných obsahovou analýzou přepisů rozhovorů realizovaných s vybranými studenty prvního semestru s cílem napomoci fundovanější interpretaci kvantitativních dat získaných v dotazníku.

Závěry v ČJ

Dosavadní výsledky poskytují přesnější informace o tom, jaké jsou osobní historie uchazečů o studium učitelství na preprimárním a primárním stupni vzdělávání, jaké jsou jejich výpovědi o motivaci ke zvolenému oboru, jak subjektivně vnímají své dispozice, jaká jsou jejich očekávání a jak na počátku své pregraduální přípravy reflektují klady a zápory učitelské profese. -Dávají také nahlédnout na jejich subjektivní pojetí vzdělávání. Výstupy studie by měly napomoci přesněji formulovat reálné studijní a profesní předpoklady uchazečů o studium příslušných oborů.

Souhrn příspěvku v AJ

The contribution will present findings of a long-term research survey that seeks to uncover some characteristics of prospective students of study programmes Primary school teacher education and Preprimary school teacher education at Faculty of Education, Masaryk University. The aim of the study was to find out what they are like, what their academic and professional dispositions are for the teaching profession and what their preconceptions are about the actors, processes and environment in school education at the beginning of their graduate teacher education. The general framework of the study is the concept of professionalism, professional education, professional development and attracting prospective teachers to the profession. A questionnaire survey was carried out between teacher students in their first semester which included closed as well as open questions concerning their histories and (pre)conceptions of educational phenomena.

Bibliografie

Hanušová, S., Píšová, M., Kohoutek, T., Minaříková, E., Janík, M., Janík, T., Mareš, J., Uličná, K., & Ježek, S. (2017). Chtějí zůstat nebo odejít? Začínající učitelé v českých základních školách. Brno: Masarykova univerzita.

Klassen, R., Durksen, T., Rowett, E., & Patterson, F. (2014). Applicant reactions to a situational judgment test used for selection into initial teacher training. *International Journal of Educational Psychology*, 3(2), 104-124.